تقویم باغبانی پسته در فصل پاییز

ماه	مرحله رشدی	عملیات کوددهی		عملیات باغی	بررسی وضعیت آفات و بیماری‌ها
		خاکی	محلوپاشی		
مهر	برداشت	• نیترات کلسیم • اسید بوریک*	• اوره • کلات روی • کلات بور یا اسید بوریک* • Fruit set	•آبیاری پس از برداشت (آب زخم) •بررسی تغییرات شوری با آزمون خاک •انتقال نهال‌های گلدانی •مبارزه شیمیایی با علف‌های هرز چندساله	•زنبور مغزخوار پسته •شب پره خرنوب •درصدآلودگی خوشه‌ها به چوبخوار •پسیل
آبان	پس از برداشت	ترکیبات ضدشوری	کلات کلسیم	•انتقال نهال گلدانی •آبشویی نمک‌های تجمع یافته •ایجاد تشتک در باغات آلوده به گموز •ریپر زدن باغات	•درختان آلوده به گموز •وضعیت سرخشکیدگی‌ها •حشره کامل سوسک سرشاخه‌خوار •آفات انباری بخصوص شب‌پره هندی
آذر	خزان	• استفاده از کودهای گاوی و گوسفندی • مصرف کودهای پتاسه، فسفاته و ماکرو به اضافه ریزمغذی‌های آهن، روی، مس و منگنز	استفاده از قارچ کش‌های مسی بعد از هرس باغات دارای‌عارضه‌سرخشکیدگی	•استفاده از گچ کشاورزی،اسیدسولفوریک و ماسه بادی •هرس پاجوش •هرس باردهی •انتقال نهال گل‌بری	•کنترل شب‌پره هندی با کاهش دمای انبار به زیر ۱۳°C •ایجاد تهویه مناسب •مبارزه غیرشیمیایی سوسک سرشاخه خوار با تله گذاری چوب‌های هرس شده •پیشگیری بیماری گموز با ایجاد تشتک

کودهای رایج مصرفی در باغات پسته	
کودهای فسفاته	سوپرفسفات تریپل؛ سوپر فسفات ساده؛ فسفات آمونیوم
کودهای پتاسه	سولفات پتاسیم؛ کلرور پتاسیم

نکته :

● میزان، نوع، روش و زمان مصرف کودهای خاکی در سیستم غرقابی و قطره ای باید بر اساس آنالیز خاک و آب تعیین شود؛ لذا در این خصوص از کارشناسان با تجربه استفاده نمائید.

* مصرف بور حتما بایستی براساس آنالیز آب و برگ انجام شود.

● زمان مبارزه با آفات بسته به هر منطقه متفاوت است، لذا جهت تشخیص زمان و نحوه مبارزه (شیمیایی و غیرشیمیایی) با کارشناسان خبره منطقه مشورت نمائید.

در نشست مجازی کمیته بازرگانی انجمن پسته ایران بررسی شد

بازار پسته در سال تجاری پیش‌رو

سحر نخعی
دبیر کمیته بازرگانی

هر ساله مقارن با فصل برداشت پسته، موضوعات مرتبط با فروش آن نیز اوج می‌گیرند و توجه به مقدار محصول مصرف‌شده و چشم‌انداز صادرات در سال پیش‌رو اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. از این رو، انجمن پسته ایران جلسه کمیته بازرگانی با هدف تحلیل و بررسی بازار پسته را روز سه‌شنبه، ۹ شهریورماه ۱۴۰۰ برگزار کرد. در این جلسه مجازی، محمد صالحی رئیس هیئت مدیره انجمن پسته ایران، سیدمحمودابطحی رئیس هیئت امنا، حامد رمضانی رئیس کمیته بازرگانی و محسن جلال‌پور رئیس اسبق اتاق بازرگانی ایران و عضو انجمن پسته ایران حضور داشتند. همچنین، اعضای صادرکننده گروه هیئت امنای انجمن و برخی از صادرکنندگان مطرح پسته از اقصی نقاط کشور، نقطه نظرات خود را درباره موضوعات مطرح شده اظهار داشتند. در این جلسه، وضعیت صادرات پسته در سال تجاری جاری و دلایل افزایش مصرف پسته در این سال، چشم‌انداز صادرات پسته در سال تجاری پیش‌رو، مشکلات و موانع موجود بر سر راه صادرات پسته و چشم‌انداز اقتصاد کشور بررسی شدند.

در ابتدای جلسه سیدمحمود ابطحی ضمن بررسی وضعیت عرضه پسته در سال جدید گفت:«در سال تجاری پیش‌رو مقدار پسته قابل عرضه در بازار جهانی توسط ایران و آمریکا نسبت به سال قبل در حدود ۶۰ تا ۷۰ هزار تن کمتر است. همچنین، تقاضا برای این مقدار پسته وجود دارد. بنابراین، پسته ایران به لحاظ عرضه و تقاضا در بازار جهانی در سال جدید مشکلی نخواهدداشت.»

این فعال کهنه‌کار صنعت پسته ایران ضمن تأکید بر صحت پیش‌بینی خود مبنی بر وضعیت خوب بازار پسته در سال جدید، تصریح کرد:«تنها مشکلی که ممکن است برای محصول جدید ایران پیش بیاید پیدا شدن دلواپسان است! مثل آنچه که سال ۹۷ برای پسته اتفاق افتاد که عدم عرضه کالا در زمان مشخص و مناسب منجر به از دست رفتن فرصت فروش به برخی بازارهای اصلی صادراتی شد.»

رئیس هیئت امنای انجمن پسته ایران در خصوص موضع‌گیری متنفذین پسته کشور و انجمن توضیح داد: «طبق تجربه، باید انجمن و افرادی که حرفشان نفوذ دارد مواظب باشند تا وسوسه دلواپسان باعث نشود پسته ایران بازار خودش را از دست بدهد. این بازار یکی از مهم‌ترین و حساس‌ترین نقاط اشتراک تولید و فروش است که اگر آن را از دست بدهیم، همه متضرر می‌شوند.»

محمد صالحی، صادرکننده باسابقه پسته اما مشکل اصلی بر سر راه صادرات پسته ایران در سال محصولی جدید را اختلاف شدید فعلی بین نرخ ارز در سامانه نیما و بازار آزاد ذکر کرد و در این‌باره تصریح کرد: «بزرگ‌ترین مسئله‌ای که امسال در صادرات پسته با آن مواجهیم تعهد ارزی است. اختلاف شدید بین نرخ ارز نیمایی و نرخ ارز آزاد می‌تواند صادرات پسته را تحت‌الشعاع قرار دهد. در حال حاضر تهاتر در حد بسیار

ناچیز امکان‌پذیر است، اما جوابگوی تجارت پسته نیست.»
صالحی یکی از علل محدودیت عرضه از طرف باغداران را پراکندگی پستهٔ امسال نسبت به سال گذشته دانست و عنوان کرد: «در سال‌های قبل تجمع پسته بیشتر در استان کرمان بود و کشاورز ۵۰ درصد از محصولش را اول سال عرضه می‌کرد و مانده را انبار و به مرور عرضه می‌کرد. اما امسال تولید پسته در ایران به شدت پراکنده است. این مسئله جمع‌آوری و فروش محصول را با چالش‌هایی روبه‌رو می‌کند. وقتی کشاورز حس کند پسته کمتری در دست دارد، عرضه محدود خواهدشد و این موضوع می‌تواند بازار پسته را دچار مشکل کند.»

این صادرکننده عضو انجمن پسته ایران، علت حجم قابل‌توجه پسته صادر شده در سال تجاری ۱۴۰۰-۱۳۹۹ را بالا بودن میزان محصول سال ۹۹ و قیمت‌های رقابتی پسته ایرانی دانست.

در ادامه، محمدرضا فرشچیان، عضو هیئت امنای انجمن پسته ایران در تأیید اظهارات محمد صالحی، اهمیت عرضه به‌موقع محصول به بازار توسط کشاورزان را ضروری دانست و در این‌باره گفت: «ما امروز در جایگاهی قرار داریم که باید از آن حداکثر استفاده را ببریم؛ پسته ما ۲ الی ۳ هفته زودتر از پسته آمریکایی به دست می‌آید و این یک مزیت نسبی نسبت به آنها است که بتوانیم جنس را سریع‌تر به دست مشتری برسانیم. جنس باید به موقع عرضه شود تا به موقع به بازار مقصد و به دست مصرف‌کننده برسد. طبق تجربه من، محصول پسته سال گذشته خوشبختانه به‌موقع عرضه و حمل شد و در زمان مناسب به دست خریدار رسید و به موقع مصرف شد و علت عزیزشدن کالای پسته همین بود که جنس در بازار مقصد مصرف شد.» وی اصرار کشاورز ایرانی به عدم عرضه، تحت‌تأثیر جو رسانه‌های مجازی را عامل مهمی در از دست رفتن فرصت فروش به بازارهای صادراتی دانست.

فرشچیان پیش‌بینی خود از میزان مانده محصول انبارها را حدود ۲۰ هزار تن گمانه‌زنی کرد و اظهارداشت: «ما در پایان سال محصولی ۱۴۰۰-۱۳۹۹، حدود ۲۷۰ هزار تن پسته ایرانی را کاملاً مدیریت‌شده و بدون هیچ‌گونه کمک دولتی، فروخته‌ایم.»

فرشچیان در پاسخ به این سول که چرا مصرف پسته و سایر مغزیجات در دنیا بالا رفته‌است، تشریح کرد: «عوامل مختلف در این زمینه تأثیرگذار بوده‌است؛ ۱- افزایش آگاهی مصرف‌کنندگان از مزایای پسته، ۲- خرید بیش از حد کالا و انبار کردن آن در خانه بعد از شیوع ویروس کرونا و ۳- شروع قرنطینه‌های اجباری، از عوامل افزایش مصرف پسته و سایر مغزیجات در بازارهای جهانی بوده‌است.»

در ادامه جلسه، عبدالکریم امین زاده، عضو هیئت مدیره انجمن پسته ایران وضعیت محصول خراسان را این‌گونه گزارش ارائه داد: «کیفیت محصول پسته امسال خوب است، اما درصد پوکی بیشتر از سال گذشته گزارش شده و همچنین اونس‌ها خیلی بالاتر از سال گذشته است. مشکلی که امسال تا الان با آن مواجه بوده‌ایم عدم رغبت به خرید از سمت صادرکنندگان است. سال‌های قبل همیشه در این زمان تقاضا بالا بود، اما درحال حاضر قیمت فروش پسته تَر بالا رفته و تقریباً ۲ برابر سال گذشته است. در حالی‌که قیمت پسته خشک ۲ برابر پارسال نیست. این موضوع مخصوصاً در ۳-۲ روز اخیر که نرخ دلار اُفت داشته خیلی بدتر شده‌است. انتظارات قیمتی کشاورزان احتمالاً سال سختی را برایمان رقم خواهدزد.»

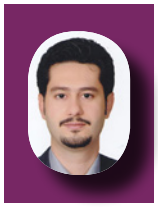

سپس، زهرا مرتضوی از باغداران و صادرکنندگان پسته ایران در رابطه با محصول جدید پسته ایران گفت: «من فکر می‌کنم پیش‌بینی انجمن از میزان تولید پسته در سال جدید درست باشد. مشکل اصلی محصول امسال ریز شدن پسته‌ها به‌خاطر بروز خشکسالی‌ها است. بنابراین، اونس پسته بالا رفته و باغات ما که اونس پسته‌شان قبلاً ۳۰-۲۸ بودند، اما درحال حاضر از ۳۲-۳۰ هم بالاتر رفته و به ۳۳ هم رسیده‌است. در مورد بازار پسته هم باید بگویم در سال تجاری جاری بازار راه خودش را رفت و قیمت خود را تعیین کرد و امیدوارم قیمت دلاری فعلی کف بازارها را حفظ کند.»

در ادامه این نشست مجازی، محمدرضا شمس الهدا، عضو انجمن پسته ایران چالش‌های بازار پسته چین، بزرگ‌ترین مقصد پسته ایران را این‌گونه تشریح کرد: «درحال حاضر، اُفت خرید و عدم تقاضای پسته را در بازار چین شاهد هستیم، چون از قبل بار دارند و نیازی به بار جدید ندارند. همچنین، در بزرگ‌ترین بازار صادراتی‌مان مشکلات زیادی از جمله طولانی‌تر شدن زمان ارسال حمل بار به شرق دور را که باعث وقفه در صادرات پسته ایرانی به این بازار بزرگ شده‌است را پیش‌رو داریم؛ این موضوع می‌تواند عرضه برای جشن سال نوی چینی را تحت‌الشعاع قرار دهد. سابقاً حمل و نقل ۲۵ تا ۳۵ روز زمان می‌برد، اما اخیراً این زمان به ۵۰ الی ۶۰ روز افزایش یافته‌است. من الان نمی‌خواهم راجع به بالا یا پایین رفتن قیمت صحبت کنم، اما فراموش نکنیم که اگر دیر شود، فرصت بارگیری برای جشن سال نوی چینی (اوایل بهمن‌ماه) که اوج مصرف پسته است را از دست خواهیم داد. مشکلات ما این است که پسته هنوز فرآوری نشده‌است، نرخ ارز نوسان دارد و اختلاف نرخ ارز نیمایی و

بـازار ارز آزاد به‌شـدت زیـاد اسـت. بایـد راجـع بـه ایـن مسـائل تدبیـری اندیشـیده شـود.»

همچنیـن، محسـن خنـدان فعـال بـازار پسـته چیـن ضمـن صحـه گذاشـتن بـر سـخنان شـمس الهـدا افـزود: «بـازار چیـن نسـبت بـه موضـوع آفلاتوکسـین در پسـته حسـاس شده‌اسـت و مسـئولین مربوطـه درحـال نمونه‌بـرداری و بازرسـی محمولـه هـای صادراتـی پسـته بـه کشورشـان هسـتند. ایـن احتمـال وجـوددارد کـه سـخت‌گیری‌ها در آینـده روی ایـن موضـوع بیشـتر شـود.»

در پایـان جلسـه، محسـن جلال‌پـور، عضـو پیوسـته انجمـن پسـته ایـران چشـم‌انداز اقتصـاد کشـور در چهـار سـال پیـش روی دولـت جدیـد را بررسـی کـرد و عنـوان کـرد: «آنچـه کـه در سـطح کلان دولـت سـیزدهم می‌تـوان دیـد خیلـی امیدوارکننـده نیسـت و نگرانـی جـدی در ایـن زمینـه وجـود دارد، چراکـه ظاهـراً نـگاه فعلـی، نـگاه گـذران وضـع موجـود بـا اتـکا بـه راه‌حل‌هـای کوتاه‌مـدت اسـت. در چهـار سـال پیـش‌رو نمی‌تـوان اصـلاح سـاختاری، نـگاه توسـعه‌گرایانه و متکـی بـه اقتصـاد آزاد از دولـت جدیـد انتظـار داشـت. یـک سـری سیاسـت‌گذاری‌ها بنابـر ظرفیـت و موقعیتـی کـه ایجـاد می‌شـود، ممکـن اسـت تغییـر کنـد و اثـرات مثبـت یـا منفـی بـه دنبـال داشـته باشـد. پیش‌بینـی مـن ایـن اسـت کـه در چنـد ماهـه اول بـا توجـه بـه مذاکـرات ایـران بـا بلـوک شـرق، مخصوصـاً کشـورهای چیـن و روسـیه ایـن تأثیـرات مثبـت خواهـد بـود و ممکـن اسـت گشـایش‌های ارزی در مقطـع کوتاهـی را محقـق کنـد، امـا بـه هـر حـال اینهـا نشـان از در پیـش داشـتن سـالی پرفـراز و نشـیب و شـرایطی بسـیار غیرقابـل پیش‌بینـی دارد.»

جلال‌پـور در رابطـه بـا وضعیـت مصـرف پسـته در سـال محصولـی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ و وضعیـت امـروز بـازار در آسـتانه سـال جدیـد محصولـی گفـت: «در سـالی کـه گذشـت بـازار پسـته کشـش بالایـی داشـته و مصـرف پررونـق بوده‌اسـت. در حـال حاضـر اتفاقاتـی افتـاده کـه انتظـارات قیمتـی کشـاورزان را بـالا برده‌اسـت. البتـه برخـی از مـا در دامـن زدن بـه افزایـش انتظـارات نقـش داشـته‌ایم و شـرایط قیمت‌هـا را بـرای رقابـت و عرضـه بـه بازارهـا سـخت کرده‌ایـم.»

وی ادامـه داد: «سـال گذشـته در همیـن زمـان دلار حـدود ۲۷ هـزار تومـان بـود و امسـال نیـز در همیـن زمـان دلار همیـن قیمـت اسـت؛ هرچنـد در طـول سـال نـرخ دلار بـا نوسـانات زیـادی روبـه‌رو بـود. افزایـش نـرخ تـورم عمـلاً ایـن گرفتـاری را بـرای کشـاورز بوجـود آورده کـه کالایـی کـه پارسـال اقـدام بـه خریـد آن می‌کـرد را تقریبـاً بـا ۶۰ الـی ۷۰ یـا حتـی تـا ۱۰۰ درصـد افزایـش قیمـت روبـه‌رو کرده‌اسـت. امـا براسـاس قیمـت ارز، تغییـر یـا افزایـش چندانـی در قیمت‌هـای امسـال پسـته وجودنـدارد، بنابرایـن انتظـارات قیمتـی بالاتـر را برنمی‌تابـد.»

در پایـان، رئیـس اسـبق پارلمـان بخـش خصوصـی ریشـه سـوءتفاهم بیـن صادرکننـده و تولیدکننـده را این‌چنیـن تشـریح کـرد: «صادرکننـده قیمـت جهانـی پسـته را می‌بینـد، قیمـت ارز را در نظـر می‌گیـرد و تغییـر چندانـی نمی‌بینـد؛ از سـوی دیگـر، کشـاورز افزایـش تـورم داخلـی را تجربـه کـرده و نـرخ ثابـت ارز از سـال گذشـته تـا امـروز باعث‌شده‌اسـت تـا قیمـت محصولـش افزایـش نیابـد؛ ایـن موضوعـات یـک سـوءتفاهم جـدی بیـن صادرکننـده و تولیدکننـده ایجـاد کرده‌اسـت.»

عکس از صفحه اصلی وبسایت
INC international Nut & Dried Fruit

وضعیت تولید و فروش پسته ایران و آمریکا

مقایسه وضعیت یازده ماه اخیر با مدت مشابه دو سال گذشته

سحر نخعی

دبیر کمیته بازرگانی

کل مصرف پسته آمریکا (شامل صادرات و مصرف داخل) در سال ۲۰۲۰ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۹ افزایشی حدوداً ۲۰ درصدی را تجربه کرده‌است. این درحالی‌است که میزان تولید ۲۰۲۰ نسبت به تولید ۲۰۱۹، حدود ۴۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

پاییز سال ۲۰۱۹ که ابتدای این سال تجاری محسوب می‌شود، مقارن با شیوع بیماری کووید-۱۹ بود. در این زمان مشکلات ناشی از قرنطینه و تعطیلی‌های گسترده اعم از حمل و نقل و گمرکات، منجر به کاهش تقاضای پسته از جانب فرآوری‌کنندگان و توزیع‌کنندگان در کشورهای مقصد شد. از این رو، می‌توان نتیجه گرفت که تعطیلی‌ها و کاهش تقاضا از جانب مقاصد پسته ایران و آمریکا منجر به کاهش حجم صادرات این دو کشور در سال محصولی ۲۰۱۹ شد. این کاهش تقاضا در بازار پسته ایران با اُفت قیمت دلاری پسته همراه بود. اما در اواخر سال محصولی ۲۰۱۹ (تابستان ۹۹) همزمان با باز شدن تعطیلی‌ها و رفع قرنطینه‌ها تقاضای زیادی برای پسته ایجاد شد که این تقاضا به سه دلیل با شدت و حجم بیشتری در طول سال محصولی ۲۰۲۰ نیز ادامه پیدا کرد؛ سه دلیل عبارتند از؛ ۱- خالی بودن کانال‌های فرآوری و توزیع در کشورهای مقصد؛ ۲- افزایش تقاضای مصرف‌کنندگان و تمایل برای خرید و مصرف کالاهای سالم بسته‌بندی شده سوپرمارکتی؛ ۳- جذاب بودن قیمت دلاری پسته ایران. در نتیجه، در سال تجاری ۲۰۲۰ روند افزایشی صادرات پسته ایران نسبت به مدت مشابه سال قبل در مقایسه با افزایش صادرات پسته آمریکا با شیب تندتری ادامه پیدا کرده‌است.

آمریکا	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰
مصرف داخل (تن)	۹۴,۰۰۰	۹۲,۰۰۰	۱۰۲,۰۰۰
صادرات (تن)	۲۴۵,۰۰۰	۱۵۹,۰۰۰	۱۹۷,۰۰۰
مجموع مصرف داخل و صادرات (تن)	**۳۳۹,۰۰۰**	**۲۵۱,۰۰۰**	**۲۹۹,۰۰۰**
تولید (تن)	۴۵۱,۰۰۰	۳۴۰,۰۰۰	۴۷۶,۰۰۰

ایران	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰
مصرف داخل (تن)	۱۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۲۸,۰۰۰
صادرات	۴۲,۰۰۰	۱۳۰,۰۰۰	۱۹۳,۰۰۰
مجموع مصرف داخل و صادرات (تن)	**۵۲,۰۰۰**	**۱۶۰,۰۰۰**	**۲۲۱,۰۰۰**
تولید (تن)	۸۷,۰۰۰	۲۲۷,۰۰۰	۲۱۲,۰۰۰

• لازم به ذکر است که در تخمین تولید پسته ایران در سال ۲۰۲۰ احتمال وجود ۲۰-۱۰ درصد خطا نسبت به مقدار واقعی آن وجوددارد.

پرایمکس در تاریخ ۱۰ شهریور ۱۴۰۰ گزارش داد

ادامه رکوردزنی فروش پسته آمریکا

دبیرخانه انجمن پسته ایران

فروش پسته آمریکا در ماه ژوئیه (۱۰ تیر تا ۹ مرداد) حدود ۲۶ هزار تن بوده‌است که افزایشی ۵۶ درصدی در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته محسوب می‌شود؛ به این ترتیب که در داخل آمریکا و در حوزه صادرات هر کدام ۱۳ هزار تن فروش تجربه شد؛ این عدد برای صادرات نمایانگر جهشی ۸۳ درصدی و در فروش داخلی افزایشی ۳۵ درصدی نسبت به ماه ژوئیه سال قبل را نشان می‌دهد.

فروش تجمعی پسته آمریکا در داخل، افزایشی ۱۴ درصدی و صادرات افزایشی ۲۳ درصدی را از ابتدای سال تا پایان این ماه نسبت به مدت مشابه سال گذشته تجربه کرده‌اند و تاکنون مجموعاً مقدار ۳۴۰ هزار تن از پسته آمریکا فروش رفته‌است.

فروش پسته آمریکا در ماه ژوئیه دومین رکورد بعد از ژوئیه سال ۲۰۱۸ به حساب می‌آید، به‌طوری‌که هم حجم صادرات و هم حجم فروش داخلی برای خریداران و فروشندگان شگفتی‌ساز شد. غالباً این روند افزایشی فروش پسته آمریکا در این موقع از سال به دلیل کمبود پسته ایران در بازار جهانی است.

افزایش ۸۳ درصدی کل صادرات ناشی از فروش پسته خندان بوده که به تنهایی نسبت به مدت مشابه سال گذشته حدود ۹۹ درصد رشد را تجربه کرده‌است. درحالی که، فروش مغز نسبت به سال گذشته ۲۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

شروع برداشت محصول آمریکا برای بسیاری از فراوری‌کنندگان در اول شهریورماه آغاز می‌شود. انتظار آن می‌رود که تا ۱۶ شهریور، یعنی بعد از تعطیلی روز کارگر، برداشت بیش از ۵۰ درصد از محصول انجام شود. همچنین، پیش‌بینی می‌شود زمان اوج برداشت، بین ۲۱ شهریور تا ۳ مهرماه واقع شود و معمولاً برداشت محصول تا هفته اول آبان ماه به اتمام می‌رسد. مقدار محصول امسال بعد از فصل گلدهی درختان پسته بین ۴۱۰ تا ۴۵۰ هزار تن تخمین زده می‌شد، اما به دلیل بروز آثار خشکسالی و گرماهای بیش از حد، این تخمین به حدود ۳۹۰ تا ۴۱۰ هزارتن کاهش داده‌شد. هنوز خیلی زود است که در مورد این موضوع به نتیجه برسیم، اما باغدارانی که محصولشان را برداشت کرده‌اند و رقم آنها گلدن هلیز بوده‌است، اذعان دارند که مقدار عملکرد بر اساس انتظارات آنهاست.

برداشت پسته ایران هفته آینده (۱۰ شهریورماه) شروع می‌شود. براساس پیش‌بینی‌های انجام شده، مقدار محصول پسته امسال ایران در یک محدوده گسترده بین ۱۱۰ تا ۱۵۰ هزار تن قرار دارد. قیمت‌ها از زمان ارائه آخرین گزارش ما ثابت مانده‌اند و حجم مانده انبارها اندک است.

فروش پسته در ماه ژوئیه حسابی داغ بود. قیمت‌ها نسبت به آخرین گزارشی که داده‌بودیم، بین ۱۰ تا ۲۰ سنت در هر کیلوگرم بالاتر رفتند چرا که موجودی پسته خندان و مغز اکثر صادرکنندگان کم شده بود. درحال‌حاضر معاملات چندانی صورت نمی‌گیرد و فروشندگان آمریکایی صبرکرده‌اند تا حس شفاف‌تری نسبت به محصول جدید پیدا کنند. صنعت پسته در ۱۰ روز آینده تصور بهتری نسبت به مقدار و کیفیت محصول جدید خواهدداشت.

قیمت فروش هر کیلوگرم پسته خندان درجه یک اونس ۲۰-۱۸، حدود ۹,۲ دلار و هر کیلوگرم پسته خندان درجه یک اونس ۲۵-۲۱ حدود ۸,۸ دلار گزارش شده‌است.

مقایسه وضعیت فروش ماهانه و تجمعی پسته آمریکا نسبت به سال گذشته
معادل خشک در پوست (تن)

مقاصد	سهم مقاصد (درصد)	ماهانه			تجمعی		
		۲۰۲۰-۲۰۲۱	۲۰۱۹-۲۰۲۰	درصد تغییر	۲۰۲۰-۲۰۲۱	۲۰۱۹-۲۰۲۰	تغییر (درصد)
مصرف داخل آمریکا	٪۳۹	۱۲,۰۰۰	۹,۰۰۰	٪۳۵	۱۳۳,۰۰۰	۱۱۷,۰۰۰	٪۱۴
اروپا	٪۲۵	۶,۰۰۰	۴,۰۰۰	٪۴۲	۸۶,۰۰۰	۶۶,۰۰۰	٪۳۲
آسیا	٪۲۴	۵,۰۰۰	۲,۰۰۰	٪۱۶۹	۸۱,۰۰۰	۶۹,۰۰۰	٪۱۸
خاورمیانه و آفریقا	٪۶	۱,۵۰۰	۴۰۰	٪۲۶۰	۲۱,۰۰۰	۱۸,۰۰۰	٪۱۴
کانادا و مکزیک	٪۴	۱,۵۰۰	۱,۰۰۰	٪۳۹	۱۵,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	٪۲۳
استرالیا/اقیانوسیه	٪۱	۲۱۹	۲۰۰	٪۷	۲,۰۰۰	۳,۰۰۰	٪-۲۶
سایر بازارها	٪۰	۱۱۷	۵۰	٪۱۳۴	۲,۰۰۰	۱,۰۰۰	٪۴۶
مجموع	**٪۱۰۰**	**۲۶,۰۰۰**	**۱۷,۰۰۰**	**٪۵۶**	**۳۴۰,۰۰۰**	**۲۸۶,۰۰۰**	**٪۱۹**

مروری بر مهمترین اسناد و مراجع ارائه‌کننده آمار

نیاز آبی گیاهان در کشور

محمدحسن رحیمیان
عضو هیئت علمی موسسه شوری کشور

یکی از مراجع قدیمی که تاکنون مورد استناد بخش‌های اجرایی و مطالعاتی کشور قرار گرفته، سند ملی آب کشور است. این سند در قالب طرح ملی الگوی مصرف آب در کشاورزی، در یک بازه زمانی سه ساله (سال‌های ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۷) بر اساس بند ط تبصره ۱۹ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و در راستای استفاده مطلوب از منابع آب کشاورزی و مصرف معقول آب برای هر محصول در هر یک از مناطق کشور تدوین شده‌است. در این سند نیاز آبی گیاهان، الگوی کشت و راندمان آبیاری دشت‌های مختلف کشور برآورد شده‌است.

سند ملی آب توسط معاونت‌های ذی‌ربط در وزارت کشاورزی سابق (با استفاده و بهره‌گیری از نتایج تحقیقاتی) با همکاری وزارت نیرو، سازمان هواشناسی کشور و سایر دستگاه‌های ذی‌مدخل تهیه و تدوین گردیده و به تأیید هیئت دولت رسیده‌است. در این سند از آمار هواشناسی ۲۵ ساله ۳۶۳ ایستگاه سینوپتیک و کلیماتولوژی کشور مربوط به بازه زمانی ۱۳۴۹ الی ۱۳۷۴ شمسی استفاده شده و تبخیر و تعرق مرجع روزانه از روش پنمن مانتیث برآورد و با میانگین‌گیری، مقادیر روزانه بلندمدت آنها برای هر ایستگاه بدست آمده‌است. در این طرح، مواردی نظیر سطح کشت، نوع کشت، فنولوژی گیاه (تاریخ کاشت، داشت و برداشت) مورد نیاز بوده که از نتایج مطالعات طرح جامع توسعه کشاورزی کشور استفاده و استخراج شده و همچنین نیاز خالص آبیاری محصولات در هر دشت محاسبه و به‌صورت دوره‌های ده‌روزه در طول فصل رشد گیاه ارائه شده‌است. در نهایت، جداول نهایی به‌صورت محصول به محصول در ۶۱۸ دشت کشور (واحد هیدرولوژیک) ارائه و در چندین جلد به چاپ رسید.

پیرو تدوین سند ملی آب کشور و تعیین نیاز آبیاری دشت‌های مختلف کشور توسط وزارت کشاورزی سابق، در سال ۱۳۷۷ جداول نیاز آبیاری هر هکتار اراضی واقع در هر یک از محدوده‌های مطالعاتی کشور تهیه گردید و در اختیار وزارت نیرو قرار گرفت. این جداول تحت عنوان گزارشات نحوه محاسبه هیدرومدول و تعیین ساعات کارکرد چاههای کشاورزی شناخته می‌شود و مقادیر نیاز آبیاری سالانه، هیدرومدول، حجم و ساعات آبیاری به‌صورت ماهانه و سالانه هر یک از محدوده‌های مطالعاتی (دشت‌ها) ارائه شده‌است. مقادیر هیدرومدول از تقسیم مجموع نیاز آبیاری سالانه بر مجموع ساعات کارکرد سالانه منبع آبی در آن دشت بدست آمده‌است. اعداد مربوط به ساعات آبیاری هر دشت (که به‌عنوان ساعات مجاز کارکرد چاه‌های کشاورزی در هر دشت شناخته می‌شوند)، هنوز هم مورد استناد و تأکید کمیسیون‌های تخصصی این وزارتخانه نظیر کمیسیون رسیدگی به صدور پروانه‌ها و کمیسیون رسیدگی به امور آب‌های زیرزمینی قرار دارد.

سند ملی آب به‌دلیل عدم به روز بودن اطلاعات هواشناسی و وجود خطا و عدم قطعیت در پارامترهای محاسباتی برای تقاضای مرتبط با نیاز آبی مبتنی بر سند، با آنچه که در شرایط واقعی اتفاق می‌افتد، تفاوت و نواقص بسیار دارد. از این رو، هیئت‌وزیران در تاریخ ۵ خرداد ۱۳۹۲ به‌روز رسانی سند ملی آب را مصوب کرد که در جلسه پانزدهم شورای عالی آب ۱۳۹۳ این وظیفه به وزارت جهاد کشاورزی محول شد. هم اکنون مؤسسه تحقیقات خاک و آب وزارت جهاد کشاورزی در حال به‌روزرسانی سند ملی آب می‌باشد.

باید خاطر نشان کرد برآورد تبخیر و تعرق، نیاز آبی و همچنین نیاز آبیاری گیاهان از اساسی‌ترین رکن‌های طراحی و محاسبات

مهندسی آب به شمار می‌رود و به همین دلیل، پرداختن به این موضوعات همواره در اولویت‌های اجرائی و تحقیقاتی کشورهای مختلف بوده‌است. تفاوت در داده‌های اقلیمی مورد استفاده، تفاوت در اطلاعات فنولوژی گیاهان و تقویم مراحل رشد و همچنین تفاوت در روش محاسبه تبخیر و تعرق پتانسیل یا مرجع (ETo) موجب گردیده تا نتایج حاصله نیز با همدیگر مغایرت‌هایی داشته‌باشند. لذا، تشخیص اینکه کدام عدد قابل اعتمادتر و کاربردی‌تر است، مستلزم اطلاع از فرایند برآورد تبخیر و تعرق و نیاز آبی گیاهان، آمار و اطلاعات بکار رفته در این فرایند و کنترل آنها از طریق مشاهدات زمینی می‌باشد. در مرحله بعد و در شرایط کمبود فیزیکی آب نسبت به برآوردهای نیاز آبیاری مزرعه، اطلاع از وضعیت منابع آبی در دسترس از نظر کمی و کیفی، وضعیت گیاه، اقلیم و خاک محل می‌تواند در برنامه‌ریزی و مدیریت کم‌آبیاری مزرعه و تطبیق طرح آبیاری با وضع موجود، کمک زیادی به طراح نماید.

در مناطق خشک و نیمه خشک - نظیر بخش‌های وسیعی از نواحی مرکزی کشورمان - با توجه به میزان اندک نزولات جوی و محدودیت منابع آب، تخمین هر چه واقعی‌تر و دقیق‌تر تبخیر- تعرق و نیاز آبی گیاهان به عنوان پارامترهای اثرگذار بر مدیریت بهینه آب در کشاورزی و مطالعات تغییر اقلیم از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. عدم تخمین مناسب نیاز آبی گیاهان منجر به برنامه‌ریزی نادرست آبیاری، بیش‌آبیاری و یا کم‌آبیاری و طراحی نادرست ابعاد لوله و کانال‌های آبیاری و در نتیجه تعیین نادرست آب تحویلی به مزارع خواهدشد. به عنوان مثال چنانچه مقدار تبخیر-تعرق برآورد شده کمتر از مقدار واقعی آن باشد، امکان برنامه‌ریزی صحیح و اصولی آبیاری مزرعه از طراح و بهره‌بردار سیستم سلب شده، بروز تنش در طول فصل رشد و افت تولید محتمل خواهد بود. همچنین، کانالهای آبیاری به علت ابعاد کوچک طراحی شده، توانایی انتقال آب کافی به مزارع به ویژه در تابستان را نخواهند داشت بیش‌برآورد نیاز آبی گیاه در سیستم‌های آبیاری تحت‌فشار باعث بیش‌برآورد ابعاد سیستم (گسیلنده‌ها، لوله‌ها و ایستگاه پمپاژ) شده و باعث زیان اقتصادی از جنبه‌های مختلف نظیر افزایش مصرف آب، افزایش هزینه‌های اجرا و بهره‌برداری و یا تأثیر منفی بر محصول خواهد شد.

در رابطه با نیاز آبیاری دشتهای مختلف مطالعات دیگری هم صورت گرفته که شرح مختصر آن در ذیل ارائه می‌گردد:

در سال ۱۳۷۷ و توسط موسسه تحقیقات خاک و آب وزارت جهاد کشاورزی، دو جلد کتاب تحت عنوان «برآورد آب مورد نیاز گیاهان عمده باغی و زراعی کشور » توسط آقای دکتر فرشی و همکاران ایشان در مؤسسه تحقیقات خاک و آب منتشر گردیده است. در این کتاب نیاز آبی گیاهان مهم زراعی و باغی کشور در مناطق عمده کشت برآورد شده است.

در سال ۱۳۸۳ و توسط دانشگاه فردوسی مشهد با همکاری وزارت جهاد کشاورزی و سازمان هواشناسی کشور، در قالب طرحی بنام «نیاز خالص آبیاری محصولات زراعی و باغی ایران» از مجموعه طرح‌های پروژه ملی بهینه‌سازی الگوی مصرف آب کشاورزی، همانند روش سند ملی آب، نتایج برای دشتهای مختلف کشور استخراج شد و بصورت یک نرم‌افزار ساده و کاربردی بنام NetWat به جامعه علمی، تحقیقاتی و اجرایی کشور عرضه گردید. این نرم‌افزار یکی از مراجع پرکاربرد در زمینه برآورد نیاز آبی گیاهان و طراحی سیستم‌های آبیاری بوده که هم اکنون نیز مورد استفاده قرار دارد.

در سال ۱۳۸۷ کتابی تحت عنوان «تبخیر تعرق گیاهان (دستورالعمل محاسبه آب مورد نیاز گیاهان)» توسط کمیته ملی آبیاری و زهکشی ایران بصورت ترجمه منتشر شده که در آن، جداول طول دوره رشد گیاهان برای تاریخ کاشت‌ها و اقلیم‌های متفاوت، جداول ضرایب گیاهی و توضیحات کاملی از نحوه برآورد نیاز آبی گیاهان انتشار یافته است.

طی این مدت، تلاش‌های زیادی توسط دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی نظیر موسسه تحقیقات خاک و آب وابسته به وزارت جهاد کشاورزی، تحت عنوان بروزرسانی سند ملی آب کشور انجام شده و در حال انجام است که نتایج آنها تا کنون به مرحله بهره‌برداری و استفاده در بین جامعه مهندسین آب کشور نرسیده است. همچنین، تلاش‌های متعددی در زمینه بروزرسانی سند آب در دشت‌ها و استانهای مختلف در قالب طرح‌های تحقیقاتی و مطالعات موردی دیده می‌شود. در اکثر این مطالعات، سعی گردیده که از تکنیک‌ها و ابزارهای به‌روزتر نظیر سنجش از دور ماهواره‌ای و روشهای مبتنی بر پردازش تصاویر رقومی ماهواره‌ای برای شناسایی سطوح کشت، شناسایی مراحل رشدی گیاه و تعیین ضرایب گیاهی، برآورد تبخیر و تعرق واقعی گیاهان و یا عملکرد محصول استفاده شود.

اگرچه هنوز خلاء داده‌های معتبر زمینی و ابزارهای دقیق تحقیقاتی برای واسنجی و ارزیابی آلگوریتم‌های مبتنی بر سنجش از دور در کشورمان وجود دارد، اما بکارگیری این تکنیک‌ها و پرداختن به قابلیت‌های آنها در بخش کشاورزی، نویدبخش استفاده روتین و فراگیرتر این روش‌ها در مطالعات آتی و برنامه‌ریزی‌های آب کشور به‌ویژه در ارائه اطلاعات به‌هنگام از وضعیت تنش آبی عرصه‌های تحت کشت و مدیریت آبیاری آنها و همچنین برآورد نیاز آبی گیاهان در پهنه‌های زراعی و باغی کشور می‌باشد.

عدم تخمین مناسب نیاز آبی گیاهان منجر به برنامه‌ریزی نادرست آبیاری، بیش‌آبیاری و یا کم‌آبیاری و طراحی نادرست ابعاد لوله و کانال‌های آبیاری و در نتیجه تعیین نادرست آب تحویلی به مزارع خواهدشد

گفت‌وگو با غلامرضا ممدوحی مدیرحفاظت و بهره‌برداری منابع آب استان خراسان رضوی

وضعیت منابع آبی استان خراسان رضوی

مصاحبه کننده: مهدی پور رمضان

کارگزار طرح تکاپو وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

جناب مهندس ممدوحی! در خصوص کلیت وضعیت آبی دشت‌های خراسان رضوی توضیح کوتاهی می‌فرمایید؟

استان خراسان رضوی در اقلیم خشک و نیمه خشکی قرار گرفته، به‌طوری‌که حدود ۷۴ درصد از مساحت استان در اقلیم خشک و حدود ۲۶ درصد آن در اقلیم نیمه‌خشک واقع شده‌است. این استان حدود ۷ درصد از مساحت کل کشور را به خود اختصاص داده و حدود ۸ درصد از جمعیت کشور در این استان ساکن هستند.

متأسفانه در ۴۳ سال گذشته در استان شاهد روند کاهش بارندگی‌ها هستیم، به‌طوری‌که شدت خشکسالی در سال‌های گذشته افزایش داشته و میانگین بارش در ۱۰ و ۱۵ سال گذشته نسبت به میانگین ۴۲ ساله کاهش یافته و این روند کاهش بارش حدود ۱٫۱ میلی‌متر در سال بوده‌است.

با توجه به موارد فوق حجم رواناب در استان در سال‌های اخیر نیز کاهش چشمگیری داشته‌است؛ بنابراین، حجم مخزن اکثر دشت‌های استان بسیار کاهش یافته و با توجه به بارندگی دو ساله اخیر کماکان تعدادی از دشت‌های اصلی استان سرریز نگردیده‌است.

استان خراسان رضوی بیشترین کسری مخزن درازمدت را در کشور داراست و استان‌های کرمان، فارس، اصفهان در رتبه‌های بعدی هستند.

لذا، با توجه به موارد فوق حجم آب تجدیدپذیر استان کاهش چشمگیری داشته و متأسفانه اکثر مخازن آب زیرزمینی در دشت‌های با اُفت شدیدی روبه‌رو هستند و از ۳۷ دشت استان ۳۴ دشت آن ممنوعه و یا ممنوعه بحرانی است و از سه دشت آزاد این استان، در دو دشت به‌دلیل شوری بیش از حد آب امکان حفر چاه مقدور نبوده و یک دشت هم به دلیل عمق کف آبرفت و بالا بردن سنگ کف آبخوان در وضعیت مطلوبی به لحاظ کمیت برخوردار نیست.

با توجه به برداشت آب از منابع آب زیرزمینی بیش از مقدار تغذیه دشت‌ها، شاهد افزایش شوری و تغییر کیفیت آب در مخازن هستیم که متأسفانه با این روند در آینده خاک کشاورزی نیز کیفیت خود را از دست می‌دهد.

الگوی مصرف آب در استان خراسان رضوی به‌گونه‌ای است که ۸۵ درصد آن به بخش کشاورزی، ۹ درصد آن به بخش شرب، ۲ درصد به بخش صنعت و ٤ درصد به بخش خدمات اختصاص یافته‌است.

به لحاظ تعداد، از مجموع منابع آب زیرزمینی استان، ٦٤ درصد آن متعلق به چاه‌ها، ۱۹ درصد آن متعلق به قنوات و ۱۷ درصد آن متعلق به چشمه‌ها است. اما به لحاظ حجم برداشت، ۸۵ درصد این منابع از چاه‌ها، ۹ درصد متعلق به قنوات و ٦ درصد مربوط به چشمه‌ها است.

در حال حاضر در دشت‌های استان خراسان رضوی چه تعداد پروانه چاه صادر شده‌است و حجم برداشت این چاه‌ها چه مقدار است؟

در این استان بیش از ۱٦ هزار حلقه چاه در مصارف مختلف اعم از کشاورزی، شرب، بهداشت، صنعت و خدمات صادر شده‌است و سالانه بیش از حدود ٤ میلیارد مترمکعب از مخازن آب زیرزمینی از این طریق برداشت می‌شود.

وضعیت کنتور حجمی در استان خراسان رضوی به چه صورت است؟

این استان به لحاظ نصب کنتور یکی از استان‌های پیشرو در کشور است، به‌طوری‌که بیش از ۹۸ درصد چاه‌های برقی استان مجهز به کنتور هوشمند می‌باشند که در کشور رتبه اول در این خصوص را دارا هستیم. در حال حاضر پیگیر نصب کنتورهای هوشمند بر روی چاه‌های باقی‌مانده کشاورزی، شرب، صنعت، خدمات و حتی چاه‌های دیزلی هستیم.

آیا هزینه نصب کنتور برعهده خود کشاورزها بوده‌است؟

طبق قانون، هزینه نصب و بهره‌برداری با خود متقاضی (بهره‌بردار) است.

نحوه نظارت بر استفاده از کنتورهای حجمی چگونه است؟

خراسان رضوی تنها استان است که علاوه بر کنتور یک تابلو و مودم هم در کنار کنتورها گذاشته است.

یعنی از راه دور کنتورها کنترل می‌شوند؟

بله. اتاقی داریم به اسم کنترل پایش کنتورهای هوشمند استان، از همین شرکت آب منطقه‌ای می‌توانیم چاه‌هایی که قرائت می‌شود به شما بگوییم در لحظه چقدر استفاده کرده، چه حجمی دارد، چقدر از حجمش باقی‌مانده است. کنتور یک ابزار مکانیکی است و الآن وارد مرحله به‌روزرسانی کنتور شده‌ایم؛ یعنی هر کشاورز و بهره‌برداری که کنتور دارد و به ما مراجعه می‌کند در وهله اول باید برود از شرکت کنتورساز تأییدیه صحت عملکرد کنتورش را بیاورد تا بعد ما به او خدمات دهیم. در این زمینه ما تنها استان هستیم و هیچ استانی هنوز وارد این فاز نشده است.

باید عرض کنم علت اینکه ما می‌گوییم بیشترین کسری مخزن را داریم دلیلش این است که آمار ما درست است.

هزینه شارژ کنتور چگونه محاسبه می‌شود؟

فقط بهره‌برداران تقاضا می‌دهند و شارژ کنتور هزینه‌ای ندارد.

آیا ساعات کارکرد چاه‌های یک دشت متفاوت است؟

ساعت کارکرد چاه‌ها در دشت‌های مختلف متفاوت است، ولی در یک دشت بر اساس سند ملی آب که تهیه شده و از طرف جهاد کشاورزی به ما ابلاغ شده، عدد مربوطه در یک دشت برای یک نوع مصرف یکسان است؛ یعنی برای بخش کشاورزی دشت مشهد، ساعت کارکرد همه چاه‌ها ۴۲۵۶ ساعت، برای صنعت ۵۱۱۰ ساعت است. همچنین، آب و فاضلاب روستایی یک عدد دارد و شهری هم یک عدد دیگر.

بسیاری از باغ‌ها طی چهل، پنجاه سال گذشته احداث شده‌اند و در این مدت دبی آب برای وزارت نیرو مهم بود. امروز با اعمال ساعت کارکرد کشاورزان با کمبود آب مواجه می‌شوند. کشاورزان چگونه می‌توانند کمبود آبشان را جبران کنند؟

بهره‌برداران بر اساس مجوز و پروانه‌ای که از وزارت نیرو دریافت نموده‌اند مجاز به بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی بوده‌اند. در این مجوزها میزان دبی و ساعت کارکرد قید شده‌است. از طرف دیگر، در مفاد قانون و آیین‌نامه اجرایی آن پیش‌بینی کاهش ذخایر آب شده‌است و در ماده ۱۱ آیین‌نامه اجرایی قانون توزیع عادلانه آب به کاهش پروانه و میزان آن اشاره شده‌است. اگر اضافه برداشتی در این سال‌ها صورت نمی‌گرفت، قطعاً شاهد رونق اُفت در دشت‌های نمی‌بودیم. لذا، در این شرایط بحث بازار آب مطرح شده است که انشاءالله با برنامه‌ریزی مناسب و در صورت لزوم اصلاح قوانین، این مشکل مرتفع خواهدشد.

چه برنامه‌هایی برای حفاظت از دشت‌ها پیش‌بینی کردید؟

معمولاً قانونی که وضع می‌شود به‌صورت جامع و کامل بوده و قانون توزیع عادلانه آب نیز در همین راستا تدوین شده و در آیین‌نامه‌های اجرایی آن، این قانون تکمیل گردیده‌است. بنابراین، فارغ از مفادی که در قانون برای حفاظت از دشت‌ها پیش‌بینی شده، در ماده ۴۵ قانون توزیع عادلانه آب به بحث تخلفات در رسیدگی به آنها نیز اشاره شده‌است. از طرفی، وزارت نیرو نیز طرحی را به نام «طرح احیا و تعادل بخشی آبخوان‌ها» ارائه نموده که در این طرح به صورت جامع در خصوص موارد مختلف مرتبط با احیاء و تعادل بخشی نگاه شده‌است و دستورالعمل‌های آن به شرکت‌های آب منطقه‌ای کشور ابلاغ شده است. در این طرح به بحث‌های مختلفی از جمله؛ انسداد چاه‌های غیرمجاز، جلوگیری از اضافه برداشت چاه‌های مجاز، نصب کنتور هوشمند، نحوه برخورد با دستگاه‌های

حفاری غیرمجاز، اخذ خسارت به منابع آب زیرزمینی، حفر چاه‌های پیزومتری به منظور کنترل دشت‌ها، اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی، جایگزینی پساب با آب چاه‌های کشاورزی در دشت‌های ممنوعه، خرید و انسداد چاه‌های کم بازده، تقویت و تشکیل گروه‌های گشت و بازرسی، مدیریت مشارکتی و... اشاره شده‌است. لذا، به چند موضوع اصلی این طرح اشاره می‌کنم؛

گروه‌های گشت و بازرسی به صورت اکیپی صحرایی در دشت‌ها مستقر هستند و از منابع آب زیرزمینی به صورت مستمر بازدید می‌کنند و دستگاه‌های حفاری مختلف را شناسایی و توقیف کرده و چاه‌های غیرمجاز را مسدود می‌کنند؛ همچنین؛ از کنتورهای هوشمند نیز بازدید به عمل آورده و در صورت لزوم نسبت به رفع اشکال کنتورها اقدام می‌نمایند؛ در خصوص تکمیل چاه‌ها به کنتور هوشمند برنامه‌ریزی لازم صورت گرفته است؛ در خصوص جلوگیری از اضافه برداشت چاه‌ها نیز اقدامات بسیار خوب و چشمگیری انجام شده است؛ اخذ خسارت به منابع آب زیرزمینی انجام می‌پذیرد. به‌روزرسانی کنتور و تابلوها و مودم‌ها در شرف انجام است؛ تکمیل شبکه‌های چاه‌های پیزومتری در حال انجام است و از همه مهم‌تر بحث مدیریت مشارکتی به صورت انعقاد تفاهم‌نامه به بهره‌برداران هر دشت در حال پیاده‌سازی است که در این طرح تمام تصمیمات هر دشت با بهره‌برداران در راستای تعادل بخشی دشت‌ها گرفته می‌شود و بهره‌برداران بخشی از کارها را بر عهده گرفته و انجام می‌دهند. در خصوص نصب کنتور هوشمند و اخذ خسارت کاهش برداشت از منابع آب زیرزمینی واگذاری امور تصدی‌گری و ... در حال حاضر این موضوع توسط بهره‌برداران پیگیری می‌شود.

شرکت‌های آب منطقه‌ای با عناوین مختلف، پروانه‌های بهره‌برداری کشاورزان را طی این سال‌ها کاهش داده‌اند؛ درصدی در هنگام جابه‌جایی چاه‌ها و یا الآن در حال حاضر با برنامه تعدیل بر اساس آب قابل‌برنامه‌ریزی و نیاز آبی کشت. آیا این سیاست در این استان اجرا شده است؟

شرکت‌های آب منطقه‌ای، شرکت‌هایی صددرصد دولتی هستند و هیچ کار غیرقانونی را نمی‌توانند رأساً انجام دهند و معمولاً نهادهای نظارتی و قضایی دستورالعمل‌ها و قوانین این شرکت‌ها را رصد نموده و در صورت تخلف از قوانین نسبت به ابطال آن اقدام می‌نمایند. در اجرای اصلاح پروانه‌های کشاورزی بر اساس آیین‌نامه مصرف بهینه آب کشاورزی عملاً حجم آب مندرج در پروانه‌های قبلی کاهش نیافته، بلکه به‌دلیل افزایش ساعت کارکرد چاه‌ها بر اساس سند ملی آب دبی پروانه‌ها کاهش یافته است. بنابراین، اکثر کشاورزان چون دبی چاه‌ها را ملاک قرار می‌دهند، ادعای کاهش پروانه‌ها را داشته‌اند، در صورتی‌که حجم پروانه هیچ کاهشی نداشته است و کشاورزان بر اساس پروانه‌های قبل با مدیریت زمان برداشت و دبی چاه می‌بایست حجم مندرج در پروانه را رعایت کنند.

موضوع دوم، ماده ۱۱ آیین‌نامه اجرایی قانون توزیع عادلانه آب است که در آن به نحوه و میزان و نیز چاه‌های مشمول کاهش اشاره نموده‌است. در واقع، قانون برنامه چهارم نیز در بحث کاهش پروانه‌ها و جبران کسری

مخـزن طـی ۵ سـال اشـاره کرده‌اسـت. همچنیـن، در مصوبـه ۱۵ شـورای عالـی آب بـه آب قابـل برنامه‌ریـزی در دشـت‌ها و تعدیـل پروانه‌هـا بـر اسـاس آب قابل‌برنامه‌ریـزی نیـز اشـاره نمـوده اسـت.

امـا در اسـتان خراسـان رضـوی بـا تـلاش همـکاران آب منطقـه‌ای و حمایـت اسـتانداری محتـرم اسـتان طرحـی به نام طـرح همیاران آب در راسـتای سـازگاری بـا کم‌آبـی بـا حضـور وزیـر محتـرم نیـرو تصویـب و نهایـی گردیـد کـه در حـال حاضـر ایـن طـرح بـا نظـارت دانشـگاه فردوسـی در حـال پیاده‌سـازی اسـت.

در اسـتان بـا موضـوع انتقـال آب یـک چـاه بـه اراضـی چـاه دیگـر چـه برخـوردی صـورت می‌گیـرد؟

بـا توجـه بـه اینکـه ایـن موضـوع بـر خـلاف مـاده ۲۷ و ۲۸ قانـون توزیـع عادلانـه آب اسـت در حـال حاضـر در صـورت شناسـایی ایـن نـوع از تخلـف نسـبت بـه پیگیـری قانونـی اقـدام لازم بـه عمـل می‌آیـد.

در صورتـی کـه بهـره وری یـک زمیـن کشـاورزی بـالا باشـد و توجیـه فنـی بـرای انتقـال آب داشـته باشـد چـه بایـد کـرد؟

شـرکت مدیریـت منابـع آب تـا حـدودی بحـث بـازار آب را بـه خراسـان رضـوی واگـذار کـرده اسـت. مـا بحـث بـازار آب را داریـم کـه یـک مقـدار نسـبت بـه ایـن دسـتورالعمل‌ها و قوانیـن نرمـش نشـان دهیـم تـا بتـوان بـا رعایـت و تأکیـد بـر ضوابـط فنـی، موضـوع را مدیریـت کـرد؛ چـون اگـر در محلـی مجـوز صـادر شـود قطعـاً اثـرش بـر روی چاه‌هـای اطـراف خواهـد بـود؛ مگـر اینکـه در بحث‌هـای کارشناسـی حتمـاً مسـائل فنـی بـا دقـت و حساسـیت بسـیار بالایـی دیـده شـود.

آیـا در اسـتان خراسـان رضـوی نمونـه‌ای از نصـب آب‌شـیرین‌کن بـر روی چاه‌هـای کشـاورزی وجـوددارد؟

بـا توجـه بـه اینکـه پسـاب ناشـی از نصـب آب‌شـیرین‌کن‌ها باعـث نابـودی خـاک می‌شـود، لـذا وزارت نیـرو و سـازمان حفاظـت محیط‌زیسـت بـا ایـن موضـوع مخالفـت نموده‌انـد. در حـال حاضـر فقـط بـا یـک شـرکت نسـبت بـه ارائـه طرحـی کـه ظاهـراً در کشـور هلنـد اجـرا شـده موافقـت شده‌اسـت. در ایـن طـرح، پسـاب حاصـل از آب‌شـیرین‌کن‌ها بـه اسـتخرهای ژئوممبـران منتقـل و هیچ‌گونـه تماسـی بـا سـطح خـاک نـدارد و در ایـن اسـتخرها نسـبت بـه پـرورش ماهـی آرتمیـا (کـه نیـاز بـه EC بیـش از ده هـزار میکروموس دارد) و تولیـد نمـک اقـدام می‌شـود. لـذا، ایـن طـرح پـس از تأییدیـه سـازمان حفاظـت محیط‌زیسـت بـه شـرکت مدیریـت منابـع آب ارسـال و تأییدیه‌هـای لازم کسـب گردیـد.

در قانـون تعییـن تکلیـف چاه‌هـای فاقـد پروانـه بیـان شـده کـه مجـوز جابه‌جایـی چـاه در اراضـی آبخـور اولیـه چـاه اسـت. ایـن موضـوع بـرای کشـاورزان مشـکلات زیـادی اعـم از شناسـایی اراضـی آبخـور اولیـه روبـه‌رو کـرده، ایـن موضـوع در اسـتان خراسـان رضـوی بـه چـه صـورت اسـت؟

مشـخص اسـت! یـک کارشـناس کـه بـه منطقـه مـی‌رود بـا توجـه بـه عکس‌هـای هوایـی هـم می‌توانـد سـوابق ایـن چـاه را در سـال‌های گذشـته و آن سـطح سـبزی کـه اطـراف ایـن چـاه اسـت دریابـاورد؛ کار سـختی نیسـت. ضمـن اینکـه افـرادی کـه روز اول اقـدام بـه گرفتـن جـواز حفـر چـاه کردنـد، سـندی ارائـه کرده‌انـد کـه پـلاک اراضـی آن مشـخص بوده‌اسـت، بنابرایـن بـا یـک اسـتعلام از ثبـت مشـخص می‌شـود.

چه تعداد چاه غیرمجاز در استان خراسان رضوی وجود دارد؟

چاه‌هـای غیرمجـازی کـه تاکنـون در اسـتان توسـط همـکاران و گروه‌هـای گشـت و بازرسـی شناسـایی شـده بیـش از ۵۷۰۰ حلقـه می‌باشـد. متأسـفانه قوانیـن موجـود در ایـن خصـوص بازدارنـده نیسـتند. امـا در بحـث انسـداد چاه‌هـای ممنوعـه، اسـتان خراسـان رضـوی در کشـور پیشـرو بـوده و معمـولاً اهدافـی کـه از طـرف شـرکت مدیریـت منابـع آب اسـتان در نظر گرفته می‌شـود بـا ۱۰۰ درصـد افزایـش توسـط همـکاران مـا در اسـتان اجـرا می‌گـردد.

در برخـی از مناطـق به‌دلیـل الـزام قانونـی، در زمـان بعـد از ممنوعیـت دشـت پروانه‌هـای بسـیاری صـادر شـده اسـت. ایـن موضـوع کـه بعـد از ممنوعیـت دشـت پروانـه قانونـی صـادر شـده باشـد در دشـت‌های ایـن اسـتان وجـود دارد؟

مسـتحضرید کـه تأمیـن آب در بخش‌هـای مختلـف از وظایـف حاکمیتـی وزارت نیـرو اسـت. از ایـن رو، موضـوع اصلـی بحـث تأمیـن آب شـرب شـهرها و روسـتا بـوده کـه در شـهرها و روسـتاهایی کـه به‌دلیـل افزایـش جمعیـت نیـاز بـه آب شـرب داشـته‌اند- بـا اخـذ تخصیـص از وزارت نیـرو- نسـبت بـه صـدور مجـوز اولیـه اقـدام شده‌اسـت کـه درصـد بسـیار ناچیـزی در قبـال مجوزهـای صـادره در بخـش کشـاورزی می‌باشـد.

موضـوع دوم، تبصـره مـاده ۳ قانـون توزیـع عادلانـه آب اسـت؛ ایـن تبصـرهٔ قانـون مربـوط بـه افـرادی اسـت کـه به‌دلیـل عـدم آگاهـی از تصویـب می‌بایسـت بـرای صـدور مجـوز اقـدام نماینـد و چاه‌هایـی را شـامل می‌گـردد کـه قبـل از ممنوعیـت دشـت و یـا قبـل از قانـون توزیـع عادلانـه آب، حفـر و مـورد بهره‌بـرداری قـرار گرفتـه اسـت کـه عمـده مجوزهـای صـادره بـه اسـتناد ایـن تبصـره قانونـی بـوده اسـت.

موضـوع سـوم، در خصـوص اجـرای طرح‌هـای صنعتـی و ... بـه اسـتناد مـاده ۱۲ آیین‌نامـه اجرایـی قانـون توزیـع عادلانـه آب بـوده کـه بر اسـاس تخصیص سـالیانه‌ای کـه وزارت نیـرو بـه شـرکت‌ها اعـلام می‌نمایـد شـرکت‌ها مجـاز بـه صـدور مجـوز می‌باشـند کـه حجـم آن بسـیار ناچیـز اسـت.

در طـرح تعادل‌بخشـی خریـد چاه‌هـای کـم بـازده جهـت حفـظ آبخـوان مطـرح شده‌اسـت. آیـا ایـن طـرح در اسـتان خراسـان رضـوی اجـرا شـده اسـت؟

متأسـفانه به‌دلیـل کمبـود اعتبـار ایـن طـرح در دسـت اقـدام بـوده و فعـلاً اجرایـی نشده‌اسـت.

حـق النظـاره چاه‌هـای کشـاورزی در قانـون بودجـه تصویـب شـده اسـت نظرتـان در ایـن مـورد چیسـت؟

متأسـفانه از زمـان تصویـب قانـون حـذف حـق النظـاره میلیاردهـا مترمکعـب آبـی کـه از منابـع آب زیرزمینـی اسـتخراج می‌گردیـد بـه انـدازه یـک ریـال ارزش اقتصـادی نداشـته اسـت و بـه همیـن دلیـل بهره‌بـرداران ارزشـی بـرای حفاظـت و صیانـت از ایـن منابـع قائـل نبوده‌انـد، بنابرایـن ضمـن تأییـد و موافقـت بـا ایـن موضـوع امیـدوارم ایـن مبالـغ دریافتـی از چاه‌هـا صرفـاً صـرف تعـادل بخشـی دشـت‌ها بـا حمایـت و نظـارت بهره‌بـرداران صـورت پذیـرد و در بودجـه جـاری شـرکت‌ها قـرار نگیـرد.

متأسـفانه به‌دلیـل بـی‌ارزش بـودن آب، بهـره‌وری آن نیـز در حـال حاضـر بسـیار پاییـن بـوده کـه انشـاء الله بـا اجـرای آن بهره‌بـرداران نسـبت بـه افزایـش بهـره‌وری از آب اقـدام نماینـد.

گفتیـد تفاهم‌نامـه‌ای بیـن سـازمان آب منطقـه‌ای و جهـاد کشـاورزی بـرای همـکاری در زمینـه مدیریـت آب بـه امضـا رسیده‌اسـت، چـه موضوعـی منجر بـه امضـای ایـن تفاهم‌نامـه شـد؟

متأسـفانه گاهـی اوقـات وجـود قوانیـن و دسـتورالعمل‌ها در سـازمان‌ها و ادارات باعـث بـروز مشـکلاتی شده‌اسـت. به‌عنـوان مثـال، شـرکت‌های آب منطقـه‌ای صرفـاً متولـی تأمیـن آب و نیـز امنیـت آبـی بـوده و سـازمان جهـاد کشـاورزی متولـی تولیـد محصـولات کشـاورزی و تأمیـن امنیـت غذایی اسـت؛ لـذا هماهنگـی بیـن ایـن دو موضـوع مشـکلاتی را به‌وجـود آورده‌اسـت کـه بـا برنامه‌ریـزی مناسـب توسـط متولیـان امـر و نیـز همفکـری بـا بهره‌بـرداران قطعاً موضـوع حـل خواهدشـد.

موقعیت منحصر به فرد
فـروش در کشـور چین

NUTCRACKER

سـامانه صـادراتی نـات

Digital B2B Marketplace in Nuts

برای اولین بار در ایران

امکان فروش مستقیم
به کارخانه های چین

www.nutcracker.store/login

scan me

برای اطلاع از نحوه پیوستن به سامانه فروش آنلاین می توانید از طریق اطلاعات زیر با ما در ارتباط باشید.

خدمات پشتیبانی 24 ساعته در ایران +98 919 563 5263 info@nutcracker.store

BENEH SABZ KERMAN CO. Gerami
شرکت بنه سبز کرمان | گرامی

با توجه به نیاز مشتریان شرکت بنه سبز اقدام به افزایش خطوط فرآوری توسط دستگاه های تمام اتوماتیک با ظرفیت ۳۰۰ تن در روز کرده است.

امکانات و خدمات

- ترمینال فرآوری پسته تازه با ظرفیت ۳۰۰ تن در روز
- فرآوری پسته تر و تبدیل به پسته خشک توسط خشک کن های مجهز
- انجام کلیه خدمات پسته خشک

سورت و جداسازی بر اساس درخواست مشتری

- جدا کردن دهن بست-نخودی-زیرچرخی و پسته های لکه دار از پسته های خندان توسط دستگاه اتوماتیک

انبارش در انبارهای مجهز و استاندارد

- نگهداری در شرایط بهداشتی و استاندارد منطبق با اصول انبارداری (چیدمان مناسب- استفاده از تهویه مناسب و کنترل دما و رطوبت جهت حفظ ایمنی و بهداشت در بین های پلاستیکی و کاملا بهداشتی)
- کدبندی محصول
- ردیابی سریع و دقیق محصول

فرآوری مغز سبز

- دو پوسته کردن
- خشک کردن
- امکان رنگبندی (Grade S,A,B,C,D) بر اساس درخواست مشتری توسط دستگاه الکترونیکی و تمام اتوماتیک بدون دخالت دست

دستگاه هلیوس

- دستگاه مکانیزه با قابلیت جداسازی پسته های آلوده به آفلاتوکسین در حد مجاز اتحادیه اروپا

بسته بندی

- توزین اتوماتیک کالا
- مجهز به دستگاه های مدرن بسته بندی پسته و مغز پسته (وکیوم-شرینک-Metal detector)

بسته بندی صادراتی

- امکان بسته بندی جامبو
- بسته بندی فول اتوماتیک
- بسته بندی وکیوم خشکبار با قابلیت وکیوم ۵ تا ۲۵ کیلوگرمی

شکست پسته دهن بست و کالک

- شکست پسته و سایزبندی مغز توسط دستگاه های مدرن و به روز منطبق با اصول کیفی و بهداشتی

4th km of zangi abad road, kerman, iran
کرمان، بلوار قائم، کیلومتر ۴ جاده زنگی آباد

00983432752444
FAX. 00983432752316

WWW.BANEHSABZ.IR

شرکت کارا کرمان

www.karaco.ir
sales@karaco.ir

همراه خدمات: ۰۹۱۳۱٤۳۰۹۹۷ همراه فروش: ۰۹۱۳۱٤۱۱۳۱۸

آدرس: کرمان ، جاده جوپار ، شهرک صنعتی شماره یک

تلفن شرکت: ۳۳۲۱٤۰۰۰-۰۳٤

Kara Company

اولین طراح و سازنده دستگاههای فرآوری پسته

First Iranian Manufacturer & Designer of Pistachio Processing Machinery

خطوط کامل فرآوری پسته با ظرفیت ۳ تا ۱۰ تن در ساعت

انواع خندان جداکن ، خشک کن و دستگاه های فرآوری پسته

دارای بزرگترین شبکه خدمات پس از فروش کشور

MADE IN IRAN

UTAB mining company

شرکت پارس معدن یوتاب

شماره ثبت : ۱۶۲۵۸

بهترین گچ کشاورزی را از ما بخواهید

گچ شیرین با خلوص و عیار بالا

فواید استفاده از گچ (ypsum) در کشاورزی

تا کنون بیش از ۴۰ اثر مفید گچ در کشاورزی مشخص شده است، گچ دارای ۴ نقش کلی در خاک میباشد که شامل:

- نقش گچ به عنوان کود
- اصلاح کننده خواص فیزیکی خاک
- اصلاح کننده خصوصیات شیمیایی خاک
- بهبود خواص بیولوژیکی خاک

با توجه به قلیائیت و آهکی بودن خاک در بیشتر زمینهای کشاورزی گچ یکی از بهترین و ارزانترین روش‌های اصلاح خاک می‌باشد. کاهش اسیدیته خاک، کاهش شوری خاک، کاهش SAR (نسبت جذب سدیم)، افزایش نسبت Ca/mg و پیشگیری از مسمومیت منیزیم و جلوگیری از مسمومیت بر از اهم فواید کاربردی گچ میباشد.

تحویل گچ به صورت کاملا پودر شده

شرکت پارس معدن یوتاب

آدرس دفتر:خیابان هزاریکشب،کوچه۱۱،میثم۱۶،نبش پلاک ۱ کدپستی: ۷۶۱۸۶۵۶۴۹۹

آدرس معدن: کیلومتر ۱۵ محور کرمان- زرند

شماره تماس: ۳۲۴۵۵۶۷۷-۳۲۴۵۸۶۰۲-۰۳۴ فاکس: ۳۲۴۵۱۱۰۴-۰۳۴

شماره همراه: ۰۹۱۳۸۴۳۲۱۲۴ (خانم سلطانی)- ۰۹۱۳۱۴۰۳۰۷۶ (آقای نارویی)

E-mail:youtabcompany@yahoo.com

جنوبگان تولید کننده بیش از ۶۰ نوع کود کشاورزی

پخش کشاورز تامین و توزیع نهاده‌های برتر صنعت کشاورزی

jonoobgan @kzagro ۰۳۴-۳۲۲۶۱۷۳۳ www.jonoobgan.com

آتیه سازان ماه نشان

LIQUID AMINO CALCIUM

LIQUID ZINC BORON

The Pioneeritng Modern Agriculture

- **کود کلات کلسیم** (کلسیم کلاته ۱۰% - اسید آمینه آزاد ۱۳%)

  موثرترین کود به همراه فروت ست جهت پسته

  قدرت جذب و تحرک بالا در گیاه

  فاقد کلر

- **روی - بر** Zn=8% - B=2%

  افزایش استحکام و پایداری جوانه های سال بعد

  افزایش کیفیت محصول سال آینده

  افزایش مقاومت جوانه های گل نسبت به تنش سرما

mahneshan.company

www.asmahneshan.com

Tel: 21-57824

AMIN FARMS

AMIN FARMS

بیش از دو دهه تجربه موفق عرضه ی پسته باغداران در

طـــرح شراکتی امیـــن پدیدار

از ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۹ در استان کرمان

از سال ۱۴۰۰ در کل کشـور

با هدف :

- بالا بردن سرعت و دقت فرآوری
- کاهش اضطراب ناشی از نوسانات بازار
- جلوگیری از ضرر و زیان باغدار و صادر کننده
- اطمینان از فروش به موقع پسته و اطمینان از دریافت وجه آن
- افزایش ایمنی نگهداری پسته

از شما دعوت می شود به جمع ۴۸۰ باغداری بپیوندید که سال ها است با عرضه ی پســـته تر و خشک در این طرح مشارکت دارند.

دفتـر رفسنجان: خیابان مطهـری، نبش مطهری ۵۲
تلفـن: ۰۳۴۳۴۳۲۰۵۶۰ فکـس: ۰۳۴۳۴۳۲۲۲۸۶
همراه: ۰۹۱۳۱۹۱۲۱۲۱ ایمیل a.alizadeh@aplgp.com

دفترشرکت یارا کشاورز امین: رفسنجـان، خ مطهـری، نبش مطهـری ۵۴
پیامک جهت هماهنگی خرید و فروش ۰۹۱۳۵۸۰۳۴۳۶
ایمیل sales@aminfarms.com

کارخانه: رفسنجان، کیلومتر ۳۰جاده رفسنجان انار، احمد آباد دئفه، بلوار امین، امین فارمز
پل ارتباطی با کشاورزان: ۰۹۱۳۵۸۰۳۴۳۶

Shokooh Nuts

SHOKOOH TIA Co.

One & Only Farm to Table Pistachio Value Chain Co.

(+98) 912 345 7777

- Producing
- Processing
- Packaging
- Branding
- Exporting

WWW.SHOKOOHNUTS.COM
EXOORT@SHOKOOHNUTS.COM

کارخانه: سیرجان، جاده نجف شهر، مجتمع فراوری پسته جلال‌آباد
دفتر سیرجان: سیرجان، منطقه ویژه اقتصادی گمرک، بانک صادرات سابق
دفتر تهران: خیابان فاطمی، خیابان شهید گمنام، ابتدای خیابان جهان‌آرا، کوچه بهار(۱۳)